

Aktiisilangetus vedas Eesti veondussektori käibenumbrid taas tõusule

Reedel avaldas Statistikaamet andmed 2020 IV kvartali veondussektori mahtude osas ning esimest korda viimase 10 kvartali jooksul näitas Eesti ettevõtete veosekäive taas kasvutrendi – veondussektori äritegevuse maht kasvas 5%. Viimati nägi sektor kasvunumbreid 2018. aasta II kvartalis, kusjuures viimase nelja aasta jooksul on veosemaht veel kasvanud ainult kolmes kvartalis.

„2016-2017 naabritega tekkinud aktsiisivahe mõjus veondussektorile karmilt – kuigi nõudlust turul oli, siis meie ettevõtted ei suutnud enam konkurentsivõimelist hinda pakkuda ning Eesti teedel vahetas kohaliku vedaja välja välisvedaja,“ selgitas Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni juhatuse liige Herkki Kitsing. „Eriti ränk kukkumine algas 2018. aasta teisest poolest – 2019. aastal vähenes veosekäive pea viiendiku võrra. Aktiisilangetus on andnud sektorile ilmselge tõuke ja tõusev veosekäive näitab, et sellel on laiem ja suurem positiivne majandusmõju, kui lihtsalt aktsiisilaekumiste kontekst. Kasvav veosekäive tähendab suuremat äritegevust Eesti ettevõtetele ja rohkem töökohti Eesti inimestele,“ rõõmustas Kitsing.

Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni nõukogu esimees Jaak Kivisild tõi välja, et rahvusvaheliste vedude puhul oli aktsiisi langetamisel kohene mõju. „Kui vaatame rahvusvahelist veosekäivet, siis aktsiisilangetus väljendus koheselt ka Eesti vedajate suurenenud mahtudes. Kuna rahvusvahelisel kaubaveol mõjutab kütuse hind pea 50% ulatuses teenuse hinda, siis pärast mitut aastat oli lõpuks ka meie vedajatel võimalik normaalselt rahvusvahelisel turul konkureerida,“ nentis Kivisild.

Peamiselt Eesti siseriiklike vedajaid ühendava Autettevõtete Liidu tegevdirektor Villem Tori selgitas, et välisvedudega võrreldes on Eesti-siseste vedude dünaamika erinev. „Siseriiklike vedude nõudlus sõltub suuresti paarist suuremast majandussektorist. Kuna nii ehitus- põllumajandus- ja metsandussektori kui ka mäetööstuse tootmismahud olid madalamad kui aasta varem, siis ei tulnud aktsiisilangetuse positiivne mõju veel 2020 II ja III kvartali andmetes nii selgelt välja,“ põhjendas Tori seda, miks Eesti-siseste vedude veosekäive alles IV kvartalis kasvu näitas.

Vedajate esindajad on aga mures, et aktsiisitõusu plaanide realiseerumisel satub küsimuse alla Eesti veonduse jätkusuutlikkus. „Kütusemüüjad on selgitanud, et lisaks kõrgemale aktsiisimäärale muudavad meie kütusehinda naabritega võrreldes kallimaks ka rangemad biokütuse nõuded – kaasnev hinnavahe vedajatele võib ulatuda kuni 20%-ni. Sellist hinnavahet sektor aga üle ei elaks,“ oli Herkki Kitsing pessimistlik sektori tuleviku osas. „Majandusminister on öelnud, et kaubavedu raudteel on Eesti jaoks strateegilise tähtsusega. Aktsiisitõusuga suretab riik aga ühe kodumaise sektori välja, mis on täpselt sama strateegiline kui vedu raudteel. Sellel tänase koalitsiooni otsusel aktsiisitõusuga edasi minna on palju sügavamad mõjud ka majandusjulgeoleku kontekstis,“ hoiatas Villem Tori.

Riigikogu fraktsioonid saavad kuni homseni esitada oma ettepanekuid Isamaa algatatud eelnõule, mis näeb ette aktsiisitõusude edasi lükkamist aasta võrra kuni 01.05.2023.

Teatele alla kirjutanud:

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni (ELEA) juhatuse liige ja juhataja - **Herkki Kitsing**
Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni (ERAA) nõukogu esimees - **Jaak Kivisild**
Autoettevõtete Liit (AL) direktor - **Villem Tori**